

Περιεχόμενα

1. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΘΑΝΑΤΩΝ ΤΟ ΔΗΜΗΝΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ 11/10/2023	σελ.1,6
2. ΕΦΗΒΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΝΩΣΗ ΤΩΝ...	Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 11/10/2023	σελ.22,23
3. ΝΤΟΥΜΠΡΑΒΚΑ ΣΟΥΙΤΣΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΤΑ ΝΕΑ 11/10/2023	σελ.38
4. ΘΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ 15% ΤΑ ΕΦΑΠΕΞ	ΤΑ ΝΕΑ 11/10/2023	σελ.1,17,20,29

1. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΘΑΝΑΤΩΝ ΤΟ ΔΗΜΗΝΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Μέσο: . . . . . ΚΟΣΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 1

ΕΛΣΤΑΤ

Σημαντική μείωση θανάτων
το δημηνο στη Θεσσαλία

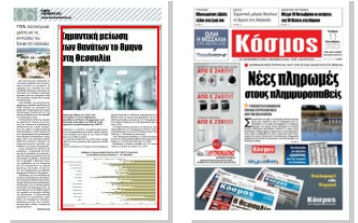
■ ΣΕΛ. 6

1. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΘΑΝΑΤΩΝ ΤΟ ΔΗΜΗΝΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Μέσο: . . . . . ΚΟΣΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 6

ΕΛΣΤΑΤ:

Σημαντική μείωση των θανάτων το 8μηνο στη Θεσσαλία

Μείωση της τάξεως του 10,9%, που αντιστοιχούν σε 10.710 ανθρώπους, παρουσίασαν οι θάνατοι στη χώρα μας, τους τελευταίους οκτώ μήνες του 2023 (2/1-3/9), σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ΕΛΣΤΑΤ.

Ειδικότερα, οι θάνατοι, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αποδόθηκαν σε Covid19, κατά το διάστημα αυτό ανήλθαν σε 87.663, εκ των οποίων 44.203 άνδρες και 43.460 γυναίκες.

Το αντίστοιχο διάστημα του 2022 είχαν ανέλθει σε 98.373, εκ των οποίων 49.281 άνδρες και 49.092 γυναίκες.

Από την ανάλυση των στοιχείων κατά Περιφέρεια

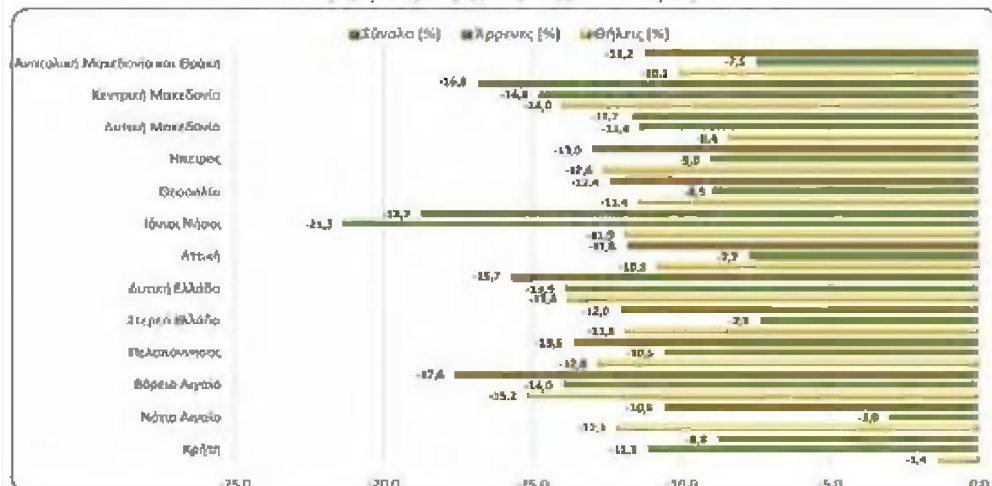
μόνιμης διαμονής του θανόντα, παρατηρείται ότι οι θάνατοι κατά τις πρώτες 35 εβδομάδες του έτους 2023 παρουσιάζουν μείωση και στις 13 Περιφέρειες της Χώρας σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του έτους 2022.

Οι σημαντικότερες μειώσεις, σε απόλυτες τιμές, παρουσιάζονται στις Περιφέρειες Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας κατά 3.941, 2.928 και 1.018 θανάτους αντίστοιχα.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, το πρώτο οκτάμηνο του έτους, καταγράφηκαν 868 λιγότεροι θάνατοι σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2022.

Ειδικότερα οι θάνατοι ανήλθαν σε 6.137 έναντι 7.005, μια μείωση της τάξης του 12,4%.

Γράφημα 6. Ετήσια μεταβολή θανάτων 2023^α/2022^β (%) ανά φύλο και Περιφέρεια μόνιμης διαμονής, 1^η - 35^η εβδομάδα

^α Προσωρινά στοιχεία

Είναι σκληρό να είσαι

Επιδείνωση της ψυχικής υγείας των παιδιών ηλικίας 11 έως 15 ετών δείχνει πανευρωπαϊκή έρευνα του ΠΟΥ στην οποία συμμετείχε και η Ελλάδα ● Μόλις ένας στους 3 εφήβους έχει υψηλό επίπεδο ικανοποίησης από τη ζωή, ενώ οι περισσότεροι έχουν συχνά συμπτώματα νευρικότητας, ευερεθιστότητας, θλίψης και διαταραχών του ύπνου

► Της **ΝΤΙΝΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Αν ήταν ποτέ το ευκολότερο πράγμα του κόσμου έτσι κι αλλιώς - το σώμα σου αλλάζει συνεχώς κι όχι απαραίτητα με τρόπο που σου αρέσει κιόλας, πόθοι πρωτοφανέρωτοι και λύπες που ούτε καν μπορούσες να φανταστείς σε κυκλώνουν, άλλες στιγμές οι δικοί σου περιμένουν να φερθείς σαν μεγάλος κι άλλες σε αντιμετωπίζουν σαν μωρό. Ποτέ δεν ήταν μια βόλτα σε λιβάδι με μαργαρίτες η εφηβεία, αλλά τα τελευταία χρόνια μοιάζει ολοένα και πιο δύσκολη. Κι αυτό το επιβεβαιώνει όχι μονάχα μια κουβέντα με τα παιδιά -αν και όταν σε εμπιστεύονται αρκετά για να σου ανοίξουν την τρικυμισμένη θάλασσα εντός τους- και τους εξουθενωμένους γονείς που έχουν μόλις αποκαθλωθεί από το βάθος των σούπερ ηρώων που απολάμβαναν όταν τα εφηβάκια τους ήταν παιδάκια, αλλά και η επιστημονική έρευνα.

Χτες ήταν η Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας και το Περιφερειακό Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) για την Ευρώπη δημοσίευσε τη διακρατική «Έρευνα για τις Συμπεριφορές που Συνδέονται με την Υγεία των Εφήβων» (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) για το 2021/22. Στην έρευνα συμμετείχαν περίπου 280.000 έφηβοι 11, 13 και 15 ετών από 44 χώρες - περίπου 6.500 εξ αυτών στην Ελλάδα. Οπως προκύπτει από τα ευρήματα, οι δείκτες ψυχικής υγείας των εφήβων -κυρίως των κοριτσιών- επιδεινώνονται, ενώ τα εμμένοντα ψυχολογικά και σωματικά συμπτώματα έχουν

αυξηθεί κατά τη διάρκεια της τελευταίας 10ετίας.

«Δεν με παρηγορούν επί προσωπικού τα όσα αναφέρεις, αλλά τα ακούω με προσοχή». Η μαμά της Ιωάννας εδώ και 6 μήνες έχει μπει στην πιο ταραχώδη περίοδο της 14χρονης σχέσης με την κόρη της. Οχι γιατί η μικρή ζει μια άγρια εφηβεία - κάθε άλλο. Συνεσταλμένη, χαμηλών τόνων, καλή μαθήτριά, δεν έχει ποτέ πει «όχι» ούτε έχει χτυπήσει την πόρτα στα μούτρα της μάνας της. «Καλύτερα να έκανε κάτι από όλα αυτά, τότε θα είχαμε καταλάβει και ίσως να είχαμε προλάβει». Αυτό που δεν είχε καταλάβει η μαμά της Ιωάννας -ούτε ο μπαμπάς της, ούτε κάποιος από τους καθηγητές της- ήταν ο πελώριος ψυχικός πόνος που κατέκλυζε το κοριτσάκι, τόσο βαθύς και τόσο έντονος που την έκανε να ξεσπάει στον εαυτό της και να χαρακώνει με ξυράφι τα χέρια και τα πόδια της. «Το ανακάλυψα εντελώς τυχαία, μπαίνοντας κατά λάθος στο μπάνιο. Σοκαρίστηκα, πάγωσε το αίμα μου. Ηθελα να κοπανήσω το κεφάλι μου στον τοίχο - τόσο αποτυχημένη μάνα ένιωσα...».

Μπούλιγκν

Μετά για την οικογένεια ξεκίνησε ένας Γολγοθάς, αφού όχι μονάχα αποκαλύφθηκε ότι η μικρή έτρωγε άγριο μπούλιγκν στο σχολείο γιατί «δεν μοιάζει με κορίτσι, αλλά με χοντρολεβία», όχι μονάχα οι καθηγητές σήκωναν τα χέρια ψηλά απέναντι στους νταήδες της τάξης, αλλά και η ψυχική βοήθεια που χρειάζεται η μικρή βρίσκεται στα 100 χιλιόμετρα μακριά, όπου πρέπει να πηγαινοέρχεται δύο φορές την εβδομάδα -κι ένας από τους δύο γονείς της να χάνει το μεροκάματό του για να υποστηρίξει τη θεραπεία.

ΥΓΕΙΑ

Οι έφηβοι από οικογένειες υψηλότερου -αναλογικά- οικονομικού επιπέδου αξιολογούν την υγεία τους ως «πέρα πολύ καλή» σε υψηλότερο ποσοστό (44,2%) από τους συνομηλικούς τους από οικογένειες μέσου και κατώτερου οικονομικού επιπέδου (41,0% και 38,4%, αντίστοιχα).

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Οι έφηβοι από οικογένειες -αναλογικά- υψηλότερου οικονομικού επιπέδου αναφέρουν υψηλή ικανοποίηση από τη ζωή σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό (36,1%) συγκριτικά με τους συνομηλικούς τους από οικογένειες αναλογικά μέσου και χαμηλότερου οικονομικού επιπέδου (31,1% και 29,6%, αντίστοιχα).

ΧΑΡΑ

Το ποσοστό εφήβων που αναφέρουν ότι είναι χαρούμενοι δεν διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των τριών οικονομικών επιπέδων.

ΜΟΝΑΞΙΑ

Το ποσοστό εφήβων που αναφέρουν ότι νιώθουν μοναξιά δεν διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των τριών οικονομικών επιπέδων.

ΑΓΧΟΣ

Το ποσοστό εφήβων που έχουν συμπτώματα άγχους δεν διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των τριών οικονομικών επιπέδων.

Η Ιωάννα νιώθει μόνη και, δυστυχώς, δεν είναι η μόνη. Αν τα παιδιά είναι ο καθρέφτης όσων συμβαίνουν σε μια κοινωνία, η ελληνική οικονομική τραγωδία που τίνιξε στον αέρα τις ζωές όλων μας αντανακλάται στους εφήβους μας: το 2022 (έτος συλλογής των πιο πρόσφατων δεδομένων) «πολύ καλή» υγεία ανέφεραν ότι έχουν μόνο 4 στους 10 εφή-

έφηβος στην Ελλάδα

• ΑΥΤΕΠΑΡΚΕΙΑ

Με την αύξηση του οικονομικού επιπέδου της οικογένειας αυξάνεται και το ποσοστό εφήβων που έχουν υψηλή αυτεπάρκεια: από 19,5% μεταξύ εκείνων από οικογένειες, αναλογικά, χαμηλού οικονομικού επιπέδου σε 24,5% για εκείνους από οικογένειες μέσου οικονομικού επιπέδου και 29,7% στους εφήβους από οικογένειες υψηλού, αναλογικά, οικονομικού επιπέδου.

• ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΥΕΞΙΑ

Οι έφηβοι από οικογένειες υψηλότερου, συγκριτικά, οικονομικού επιπέδου έχουν σημαντικά υψηλότερο σκορ ψυχολογικής ευεξίας (61,7) συγκριτικά με τους συνομηλίκους τους από οικογένειες χαμηλότερου οικονομικού επιπέδου. Αντίστοιχα, οι έφηβοι από οικογένειες χαμηλότερου οικονομικού επιπέδου έχουν κακή/πεσμένη διάθεση σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό (38,7%) συγκριτικά με τους ομότιμους τους από οικογένειες υψηλότερου οικονομικού επιπέδου (31,5%) και επιπλέον βρίσκονται σε κίνδυνο για εκδήλωση κατάθλιψης σε υψηλότερο ποσοστό (17,3%) από τους εφήβους από οικογένειες υψηλού (12,8%) και μέσου οικονομικού επιπέδου (13,5%).

ΠΗΓΗ: ΕΠΙΨΥ

στους 4 (25%) έχει συχνά πονοκεφάλους και σε ίδια αναλογία (24%) έχει πόνους στη μέση (ενδεικτικό απουσίας άσκησης και αδράνειας). Όπως και διεθνώς, έτσι και στην Ελλάδα, οι δείκτες ψυχικής υγείας και ευεξίας επιδεινώνονται με την ηλικία - το πέρασμα δηλαδή από τα 11 στα 13 και ακολούθως στα 15 έτη. Ωστόσο, αυτό που αποτελεί ιδιαιτερότητα για την Ελλάδα είναι ότι η επιδείνωση αυτή φαίνεται να είναι σχεδόν παντού εντονότερη κυρίως κατά τη μετάβαση από το Δημοτικό (ηλικία των 11) στο Γυμνάσιο (ηλικία των 13).

Επιδείνωση

Το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (ΕΠΙΨΥ) δημοσίευσε αναλυτικά την έρευνά του για τις Συμπεριφορές που Συνδέονται με την Υγεία των Εφήβων-μαθητών, το εθνικό σκέλος δηλαδή του διεθνούς ερευνητικού προγράμματος Health Behaviour in School-aged Children, το οποίο τελεί υπό την αιγίδα του ΠΟΥ. Η έρευνα εκπονεύεται από το 1998 ανά 4ετία κι έτσι προσφέρει τη δυνατότητα να μελετήσουμε στη διαχρονία στάσεις, αντιλήψεις και συμπεριφορές των νεαρών πολιτών.

Όπως επισημαίνουν οι ερευνητές, προκύπτει ότι το 2022 συνεχίζεται η τάση επιδείνωσης της ψυχικής υγείας και ευεξίας των εφήβων που φαίνεται να αρχίζει την περίοδο 2002-2006, ενώ την τετραετία 2018-2022 η επιδείνωση είναι εντονότερη αναφορικά με την εκδήλωση ψυχολογικών και σωματικών συμπτωμάτων (τουλάχιστον 2, τουλάχιστον 2 φορές την εβδομάδα), το ποσοστό των οποίων αυξάνεται από 44,0% σε 59,6%.

Υπάρχουν και κάποια καλά νέα ωστόσο. Η έρευνα αναδεικνύει ότι το αντιληπτό επίπεδο (σωματικής) υγείας στους εφήβους -αν και όχι σε επιθυμητά επίπεδα- είναι στην Ελλάδα σημαντικά υψηλότερο (42%) του διακρατικού μέσου όρου (36%). Επίσης, επτά στους 10 εφήβους δηλώνουν πως έχουν αυτεπάρκεια - ευχέρεια, δηλαδή, στο να βρίσκουν λύσεις σε μικρές ή μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και στην πλειονότητά τους νιώθουν μπορούν να φέρουν σε πέρας το έργο και τα καθήκοντα που έχουν αναλάβει.

βους, με το ποσοστό του δείκτη αυτού να είναι σταθερά μειούμενο κατά τη διάρκεια της τελευταίας 15ετίας - ιδιαίτερα στο τελευταίο της μέρος. Μόλις ένας στους 3 εφήβους ανέφερε «υψηλά» επίπεδα ικανοποίησης από τη ζωή το 2022, με το ποσοστό αυτό να είναι επίσης σταθερά σε πτώση σε όλη τη διάρκεια της τελευταίας 20ετίας. Τέλος, 6 στους 10 εφήβους

ανέφεραν εμμένουσες ψυχολογικές ή/και σωματικές ενοχλήσεις το 2022, όπως άλλωστε και ολόκληρη την τελευταία 10ετία. Ένας στους δύο εφήβους αισθάνονται συχνά νευρικότητα (53%) και ευερεθιστότητα (51%), ένας στους 3 (35%) είναι συχνά «στα κάτω του» (ενδεικτικό θλίψης) και σε παρόμοια περίπου αναλογία (30%) έχουν δυσκολίες ύπνου. Τέλος, ένας

Πρέπει να προλάβουμε τις δημογραφικές αλλαγές προκειμένου η Ευρώπη να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της, τονίζει η αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ντουμπράβκα Σουίτσα στη συνέντευξή της στα «ΝΕΑ». Η αρμόδια για το Δημογραφικό και τη Δημοκρατία επίτροπος μιλά για τους στόχους και το τι περιλαμβάνει η «Δημογραφική Εργαλειοθήκη», την οποία παρουσιάζει σήμερα.

«Η Κομισιόν αναγνωρίζει ότι οι δημογραφικές τάσεις είναι εμφανείς και πρέπει να τις προλάβουμε. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μας κάλεσε να δημιουργήσουμε μια εργαλειοθήκη από την πλευρά της ανταγωνιστικότητας, η οποία θα βοηθήσει τα κράτη-μέλη να αντιμετωπίσουν, για παράδειγμα, την έλλειψη εργατικού δυναμικού, να διατηρούν και να μη χάνουν ταλέντα, και γενικότερα να αντιμετωπίσουν τη δημογραφική αλλαγή» λέει η κυρία Σουίτσα. «Η δημογραφική αλλαγή αναδιαμορφώνει τις οικονομίες και τις κοινωνίες μας και επηρεάζει βαθιά τη ζωή μας καθημερινά και χρειάζεται ολοκληρωμένες και περιεκτικές λύσεις» επισφαιρίζει.

«Βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες, τους γονείς, τη νεολαία, τη μεγάλη ηλικία και τη μετανάστευση. Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, πρέπει να συμφιλώσουμε τη δουλειά με την οικογένεια, διασφαλίζοντας πρόσβαση σε καλή παιδική μέριμνα και καλή ισορροπία οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Όσον αφορά τη νεολαία, θέλουμε να ενδυναμώσουμε τους νέους, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, να διευκολύνουμε την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και την πρόσβασή τους σε οικονομική κατοικία. Για τη μεγάλη ηλικία επιδιώκουμε να ενδυναμώσουμε τις μεγαλύτερες ηλικίες προκειμένου να διατηρήσουν την ευημερία τους, να ανακουφιστούν βρίσκοντας την κατάλληλη αγορά εργασίας και κατάλληλες συνθήκες εργασίας. Και εκεί που χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε την έλλειψη εργατικού δυναμικού μπορούμε να το κάνουμε με διαχείριση της μετανάστευσης σε πλήρη συμπληρωματικότητα με την αξιοποίηση ταλέντων από την ΕΕ. Μπορεί να γίνει η επονομαζόμενη "brain circulation" σε συνεργασία με τρίτες χώρες και σε αρμονία με την αναπτυξιακή μας συνεργασία. Θέλουμε να ενδυναμώσουμε τρίτες χώρες στους τομείς της διακυβέρνησης, της εκπαίδευσης, της οικονομίας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας, ώστε να διατηρήσουν ταλέντα, αλλά και να παρέχουν πραγματικούς λόγους για να επιστρέφουν αφού έχουν εργαστεί στην ΕΕ» επεξηγεί η κρούτισσα επίτροπος.

Μακροζωία

Όπως επισφαιρίζει «τους τέσσερις αυτούς πυλώνες πρέπει να τους δούμε υπό το πρίσμα της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και του ανθρώπινου κεφαλαίου. Προσπαθούμε να μη λέμε πλέον ότι είμαστε μια ήπειρος

ΝΤΟΥΜΠΡΑΒΚΑ ΣΟΥΙΤΣΑ

«Να προλάβουμε τις δημογραφικές αλλαγές πριν είναι αργά»

Η αρμόδια για το Δημογραφικό και τη Δημοκρατία επίτροπος μιλά στα «ΝΕΑ» για τους στόχους και το τι περιλαμβάνει η «Δημογραφική Εργαλειοθήκη», την οποία παρουσιάζει σήμερα

που γηράσκει, αλλά ότι είμαστε μια μακρόβια κοινωνία. Θα πρέπει να δοούμε με αισιοδοξία ότι η γήρανση του πληθυσμού σημαίνει για μας ότι η μακροζωία ωφελεί την κοινωνία. Δεν είναι το ίδιο να είναι κανείς 60 ετών σήμερα με αυτό που ήταν πριν από τριάντα χρόνια. Θέλουμε να μετακινήθουμε από την έννοια μιας κοινωνία που γηράσκει σε μια κοινωνία μακροβιότητας. Να είμαστε έτοιμοι για μακροζωία, διατηρώντας το ανταγωνιστικό μας πλεονέκτημα. Δεν επενδύουμε μόνο στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, σε εξάσκηση και εκπαίδευση, αλλά προσθούμε επίσης τη διά βίου μάθηση, την απόκτηση δεξιοτήτων σε μεγαλύτερη ηλικία. Αυτοί που παράσσουν πολιτική και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλα τα επίπεδα πρέπει να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον σε όλη την ΕΕ στο

οποίο οι άνθρωποι να καταλάβουν ότι μπορούν να πραγματοποιήσουν επιλογές στη ζωή τους, να συμφιλώσουν την οικογενειακή και την επαγγελματική ζωή και για κάποιον που είναι σε μεγάλη ηλικία να καταλάβει ότι δεν χρειάζεται να συνταξιοδοτηθεί, μπορεί να το κάνει εθελοντικά και μπορεί να συνεχίσει να εργάζεται διότι η εμπειρία του, οι γνώσεις του έχουν αξία για την κοινωνία μας».

Brain drain

Τι προβλέπεται ειδικότερα για περιοχές που βλέπουν τους νέους να φεύγουν; «Πρέπει να λάβουμε υπόψη τη γεωγραφική διάσταση και ειδικότερα σε περιοχές όπου ο πληθυσμός μειώνεται και υπάρχει brain drain από νέους ανθρώπους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είμαστε υπέρ της ελευθερίας μετακίνησης αλλά πρέπει να αντιμε-

«Στην Ευρώπη σε κάθε γυναίκα αντιστοιχούν 1,2 παιδιά κατά μέσον όρο, στην Ελλάδα η αντιστοιχία είναι χαμηλότερη, σε άλλες χώρες υψηλότερη. Αν θέλουμε να διατηρήσουμε τον πληθυσμό μας πρέπει σε κάθε γυναίκα να αντιστοιχούν 2,1 παιδιά»

τωπίσουμε τα φαινόμενα αυτά και να προλάβουμε τις τάσεις, διότι σε δέκα χρόνια μπορεί να είναι αργά. Προσπαθούμε να υλοποιήσουμε πολιτικές σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Υπάρχουν ήδη εργαλεία που δεν χρησιμοποιούνται όπως πρέπει από τα κράτη-μέλη. Με την εργαλειοθήκη τους καθοδηγούμε και τους δείχνουμε όλες τις δυνατότητες που βρίσκονται στη διάθεσή τους» απαντά. Τι γίνεται με τις διαφορές ανάμεσα στα κράτη-μέλη; «Στην Ολλανδία η μεγάλη πρόκληση είναι η στέγηση, στην Ιταλία η πτώση της γεννιαιότητας, στην Ελλάδα έχετε τον ταχύτερα γερασμένο πληθυσμό, στην Κροατία το brain drain. Υπάρχουν διαφορετικές πιέξεις στα κράτη-μέλη και η εργαλειοθήκη αυτή μπορεί να βοηθήσει κάθε κράτος-μέλος να συνολογίσει τις δημογραφικές προκλήσεις σε όλες τις πολιτικές του» λέει η κυρία Σουίτσα.

Όσον αφορά το κόστος ξεκαθαρίζει ότι «δεν θέλουμε να προσθέσουμε νέα βάρη στους προϋπολογισμούς, αλλά υπάρχουν υφιστάμενα εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιηθούν καλύτερα, όπως η εγγύηση για τη νεολαία, η εγγύηση για το παιδί, η ευρωπαϊκή οδηγία για την απασχόληση. Υπάρχουν εργαλεία που δεν χρησιμοποιούνται πλήρως και πρέπει να ξεκινήσουμε» τονίζει.

Τη ρωτάει ειδικότερα για την Ελλάδα, όπου η γεννιαιότητα έχει μειωθεί σημαντικά. «Δημιουργούμε ένα περιβάλλον για να διευκολύνουμε τις επιλογές των ανθρώπων με όλες τις διευκολύνσεις που μπορούν να βοηθήσουν να συμφιλωθεί η οικογενειακή με την επαγγελματική ζωή. Στην Ευρώπη σε κάθε γυναίκα αντιστοιχούν 1,2 παιδιά κατά μέσον όρο, στην Ελλάδα η αντιστοιχία είναι χαμηλότερη, σε άλλες χώρες υψηλότερη. Αν θέλουμε να διατηρήσουμε τον πληθυσμό μας πρέπει σε κάθε γυναίκα να αντιστοιχούν 2,1 παιδιά. Όμως, αν μια γυναίκα κάνει σήμερα πέντε παιδιά θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας σε 20 με 25 χρόνια. Δεν μπορούμε στο μεσοδιάστημα να στηρίξουμε στην αύξηση των γεννήσεων, παρότι είναι σημαντική για να διατηρήσουμε την εθνική μας ταυτότητα. Θα πρέπει να βοηθήσουμε την ΕΕ να διατηρήσει την ανταγωνιστικότητά της. Για τον λόγο αυτόν συμπεριλαμβάμε τον πυλώνα της μετανάστευσης. Το ζήτημα είναι πολιτικά ευαίσθητο σε κάποιες χώρες, αλλά μιλάμε για νόμιμη και όχι παράτυπη μετανάστευση από τρίτες χώρες για να βοηθήσουμε την οικονομία και την ευημερία μας. Μπορεί αν έρθουν νόμιμα μετανάστες να αποκτήσουν νέες δεξιότητες, να εργαστούν και μετά ενδεχομένως να επιστρέψουν στη χώρα τους. Πρόκειται για brain circulation, για brain gain. Εξαρτάται από τα κράτη-μέλη τι θα αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν από τα εργαλεία που προτείνουμε, τα οποία θα συζητηθούν στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με στόχο να υπάρξουν συμπεράσματα στο Συμβούλιο του Δεκεμβρίου».

4. ΘΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ 15% ΤΑ ΕΦΑΠΑΞ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 1

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΜΙΝΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Θα φορολογούνται με 15% τα εφάπαξ

- Αφορά τα βοηθήματα που δίνουν τα επαγγελματικά ταμεία
- Σε ποια περίπτωση ο συντελεστής 15% θα είναι χαμηλότερος
- Συστήνεται ενιαίος φορέας εποπτείας για όλα τα επαγγελματικά ταμεία

Διαβάστε επίσης • Προβλέπεται η σύσταση πολυεργοδοτικών ασφαλιστικών ταμείων

4. ΘΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ 15% ΤΑ ΕΦΑΠΑΞ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 17

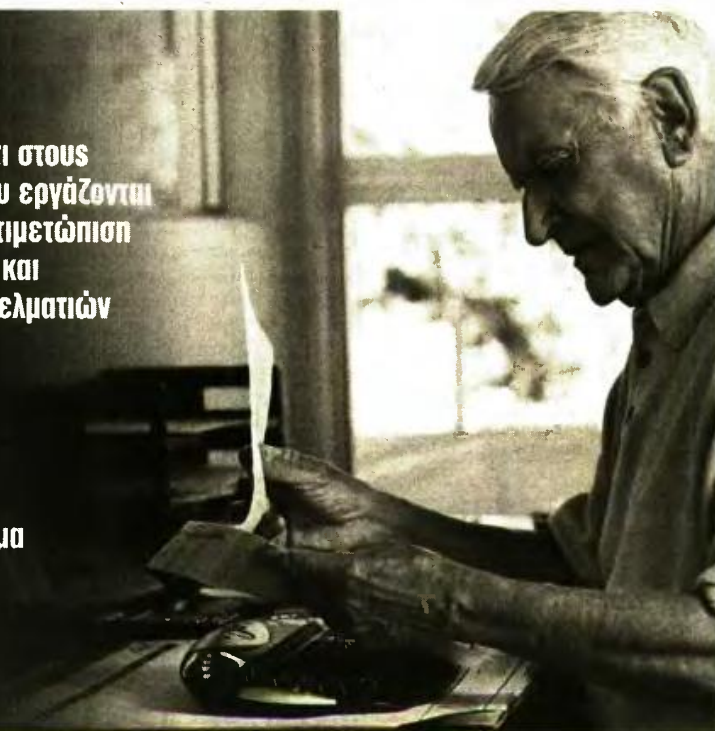
ΟΙ 4 ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΙ

Φορολογία στα εφάπαξ από Επαγγελματικά Ασφαλιστικά Ταμεία – Νέο πλαίσιο δημιουργίας, εποπτείας και κανόνων

Κατάργηση πέναλτι στους συνταξιούχους που εργάζονται – Διαφορετική αντιμετώπιση μεταξύ μισθωτών και ελεύθερων επαγγελματιών

Δυνατότητα έκδοσης σύνταξης για χρέη προς ταμεία έως 30.000 ευρώ – Παρακράτηση ποσού και αποπληρωμή σε 60 δόσεις

Επιτάχυνση διαδικασιών για τις επικουρικές ακόμα και στη διαδοχική ασφάλιση – Βάση η 15ετία, έστω και για «προσωρινή»

ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Φόρος 15% σε εφάπαξ παροχές από επαγγελματικά ταμεία

Με τέσσερις βασικές διατάξεις εισέρχεται το μίνι ασφαλιστικό νομοσχέδιο για παρουσίαση στο Υπουργικό Συμβούλιο εντός των ημερών προκειμένου να τεθεί σε διαβούλευση. Μια από τις μεγάλες αλλαγές αφορά τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης. Η σχετική διάταξη του σχεδίου προβλέπει φόρο 15% στις εφάπαξ παροχές που δίνονται από τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης. Ωστόσο, η φορολογία αυτή θα είναι χαμηλότερη στην περίπτωση που

εκδίδεται σύνταξη. Παράλληλα, η διάταξη προβλέπει τη δυνατότητα δημιουργίας πολυεργοδοτικών επαγγελματικών ταμείων, αλλά και η δημιουργία ενός εποπτικού φορέα και ενιαίων κανόνων. Οι υπόλοιπες διατάξεις αφορούν την κατάργηση του πέναλτι 30% στους συνταξιούχους που εργάζονται. Αντί της εισφοράς, οι συνταξιούχοι που εργάζονται ως μισθωτοί θα επιβαρύνονται με εισφορά 10% επί του μισθού, ενώ όσοι εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες θα επιβαρύνονται

με αύξηση της ασφαλιστικής εισφοράς κατά 50%. Το σχέδιο του νομοσχεδίου λύνει προβλήματα για την επιτάχυνση της έκδοσης των επικουρικών συντάξεων ακόμα και στην περίπτωση της διαδοχικής ασφάλισης, ενώ προβλέπει ευνοϊκότερο καθεστώς για έκδοση σύνταξης ακόμα και με χρέη προς Ταμεία. Δεν περιλαμβάνονται οι αλλαγές για την εισφορά αλληλεγγύης.

4. ΘΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ 15% ΤΑ ΕΦΑΠΑΞ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 20

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

«Κλείδωσαν» και εντάχθηκαν στο ασφαλιστικό νομοσχέδιο, το οποίο θα τεθεί προς έγκριση εντός των ημερών σε συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ώστε να δοθεί στη συνέχεια σε δημόσια διαβούλευση, οι τέσσερις βασικές διατάξεις του μίνι ασφαλιστικού νομοσχεδίου. Αυτές αφορούν το νέο μοντέλο απασχόλησης συνταξιούχων, την επιτάχυνση απονομής των επικουρικών συντάξεων, καθώς και τη δυνατότητα λήψης σύνταξης με χρέη. Στο νομοσχέδιο δεν θα ενταχθούν τελικά οι διατάξεις για την αναμόρφωση της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ), ούτε οι αλλαγές στις συντάξεις χηρείας. Αντίθετα, θα συμπεριληφθεί διάταξη για το νέο μοντέλο λειτουργίας των επαγγελματικών Ταμείων.

Πρόκειται για μια βασική αλλαγή, η οποία εισέρχεται με διάταξη που θα προβλέπει τη φορολόγηση των εφάπαξ παροχών με ποσοστό κοντά στο 15% που δίνουν τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης. Η ίδια διάταξη προβλέπει χαμηλότερη φορολόγηση των εφάπαξ παροχών από τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, στην περίπτωση καταβολής σύνταξης.

Παράλληλα, προβλέπεται η θέσπιση ενιαίου καταστατικού για όλα τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Σύνταξη	€800
Επιβάρυνση 30%	€240
Τελικό ποσό σύνταξης	€560
Μισθός	€700*

ΣΥΝΟΛΟ €1.260

ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Σύνταξη	€800
Επιβάρυνση σύνταξης	0%
Τελικό ποσό σύνταξης	€800
Μισθός	€700
Εισφορά 10%	€70
Μισθός μετά την εισφορά	€630*

ΣΥΝΟΛΟ €1.430

ΔΙΑΦΟΡΑ: +170 €/μήνα

ή 2.040 €/έτος

* Η φορολογία εισοδήματος δεν αλλάζει

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΣΕ ΜΕΣΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΒΑΣΗ

ΠΛΗΘΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

2,5 εκατ.

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ 2,3 δισ.

ΜΕΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

€941,88

ΗΛΙΚΙΑ

• Με υψηλή (άνω των 65 ετών)

• Με τις χαμηλές (κάτω των 65 ετών)

• Με τους μεσαίους (ανάμεσα στα 65 και 75 ετών)

• Με τους νεότερους (κάτω των 65 ετών)

• Με τους παλαιότερους (άνω των 65 ετών)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Φόρος 15% σε εφάπαξ παροχές

Στο σχέδιο για το νέο ασφαλιστικό που θα δοθεί σύντομα για διαβούλευση περιλαμβάνονται οι αλλαγές για τους συνταξιούχους που εργάζονται, αλλά όχι για την εισφορά αλληλεγγύης και τις συντάξεις χηρείας

και η ύπαρξη ενός φορέα εποπτείας. Επίσης, θα δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας πολυεργοδοτικών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Απασχόληση συνταξιούχων

Σε ό,τι αφορά τους συνταξιούχους που εργάζονται, εισάγεται νέο μοντέλο στην απασχόληση συνταξιούχων μετά τις παρακάτω παραμέτρους:

■ Οι συνταξιούχοι μισθωτοί θα επιβαρύνονται με 10% εισφορά, που θα ονομάζεται «φόρος υπέρ ΕΦΚΑ».

■ Στους συνταξιούχους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους που δεν έχουν επικουρική θα επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση μόνο για την ασφάλιση στην κύρια σύνταξη ίση με το 50% επί της ασφαλιστικής κατηγορίας που έχουν επιλέξει.

■ Για τους μη μισθωτούς συνταξιούχους που έχουν και επικουρική ασφάλιση, η επιβάρυνση θα είναι ίση με το 40% επί της ασφαλιστικής κλάσης τους (40% για κύρια ασφάλιση και 40% για επικουρική).

Παρακράτηση

Στην παρακράτηση θα τεθεί ανώτατο όριο στο ποσό που θα καταβάλει κάθε απασχολούμενος συνταξιούχος στο σύστημα, το οποίο δεν θα ξεπερνά το 12πλάσιο της μηνιαίας εθνικής σύνταξης (413 ευρώ), δηλαδή 4.965 ευρώ. Το νέο καθεστώς παρακράτησης θα τεθεί σε εφαρμογή με την έλευση του 2024, με την ενεργοποίηση ειδικής πλατφόρμας, και θα αφορά το σύνολο των συνταξιούχων, ενώ θα δοθεί η δυνατότητα

4. ΘΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΜΕ 15% ΤΑ ΕΦΑΠΑΞ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 11/10/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 11/10/2023

Σελίδα: 29

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ	
ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	
Σύνταξη	€1.000
Επιβάρυνση σύνταξης	€300
Τελικό ποσό σύνταξης	€700
Εισφορά για ασφαλιστική κλάση 1	230
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	€530
ΝΕΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	
Σύνταξη	€1.000
Επιβάρυνση σύνταξης	0%
Τελικό ποσό σύνταξης	€1.000
Εισφορά για ασφαλιστική κλάση 1	€230
Αύξηση ασφαλιστικής εισφοράς 50%	€115
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	€345
ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	
-185 €/μήνα ή 2.200 €/έτος	

Π
λότερες συντάξεις
(από 1.000 ευρώ): 61-75 ετών

Α
μηνιότερες συντάξεις
(από 400 ευρώ): Κάτω των 25 ετών

Π
ερισσότερους
αποδοτούχους: 71-75 ετών (18,6%)

Λ
ιγότερους συνταξιούχους:
(από 95 ετών (1%))

να εργαστούν και οι συνταξιούχοι αναπηρίας, κάτι που μέχρι σήμερα δεν προβλέπεται.

Σύμφωνα με την τελική διάταξη, θα ισχύσουν τα ακόλουθα:

■ Σε συνταξιούχους που συνεχίζουν να εργάζονται ως μισθωτοί θα επιβληθεί πόρος 10% επί του ακαθάριστου ετήσιου εισοδήματος από την εργασία τους. Ο πόρος επιμερίζεται σε 7,7% για κύρια ασφάλιση και 2,2% για επικουρική.

■ Σε συνταξιούχους που συνεχίζουν να εργάζονται ως μη μισθωτοί αλλά δεν έχουν επικουρικό ταμείο θα επιβληθεί πόρος 50% επί της ασφαλιστικής κλάσης που έχουν επιλέξει, ο οποίος αφορά μόνο την κύρια σύνταξη. Με δεδομένο ότι το 90% των μη μισθωτών ασφαλισμένων επιλέγει την 1η ασφαλιστική κατηγορία, αυτό σημαίνει ότι για κύρια σύνταξη η επιβάρυνση είναι 169,95 ευρώ τον μήνα. Το επιπλέον 50% που θα επιβληθεί θα ανέρχεται σε 84,97 ευρώ σε μηνιαία βάση.

■ Σε συνταξιούχους που συνεχίζουν να εργάζονται ως μη μισθωτοί και έχουν και επικουρικό ταμείο θα επιβληθεί πόρος 40% επί της ασφαλιστικής κλάσης που έχουν επιλέξει για κύρια σύνταξη και πρόσθετο 40% για την επικουρική. Το ίδιο θα ισχύει και για έμμισθους δικηγόρους, μηχανικούς και υγειονομικούς που έχουν συνταξιοδοτηθεί και επιθυμούν να συνεχίσουν να εργάζονται. Αρα, η πρόσθετη επιβάρυνση θα είναι 67,98 ευρώ για την κύρια ασφάλιση και 17,1 ευρώ για την επικουρική, σύνολο 85 ευρώ.

Η σύνταξη, από 1-1-2024, θα καταβάλλεται στο ακέραιο για όλες τις περιπτώσεις, αφού θα καταργηθεί η περικοπή κατά 30% που ισχύει από το 2020 (νόμος Βρούτση).

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ Επιτάχυνση έκδοσης

Προβλέπονται μέτρα για την επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής των εκκρεμών επικουρικών συντάξεων (περίπου 50.000).

Η σχετική διάταξη θα προβλέπει ενιαίες προϋποθέσεις σε όλα τα πρώην Ταμεία για την απονομή επικουρικής σύνταξης:

■ Σε 3 μήνες μετά την απονομή κύριας σύνταξης.

■ Με ελάχιστο όριο τη συμπλήρωση 4.500 ενσήμων, κάτι που σήμερα ισχύει μόνο για το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Με τον τρόπο αυτόν θα επιτρέπεται η έκδοση μιας «προσωρινής» επικουρικής σύνταξης με fast track διαδικασίες ακόμα και στη διαδοχική ασφάλιση.